

Analyse av kommunal landbruksforvaltning

Simen Pedersen

Bodø den 3. oktober 2013

Agenda

- **Kort om oppdraget fra LMD**
- Kommunenes landbruksoppgaver
- Spørreundersøkelsen
- KOSTRA-føring av landbruksutgifter
- Organisering av forvaltningen
- Utgifter til kommunal landbruksforvaltning
- Hva forklarer utgiftsbehovet?
- Oppsummering og anbefaling

Kort om oppdraget

Del 1 – Utgiftene på landbruksområdet

- Hva er kommunenes utgifter til landbruksområdet?
- Hvordan varierer utgiftsbehovet på landbruksområdet mellom ulike kommuner med ulik organisering av landbruksforvaltningen?
- Hvordan kan disse variasjonene fanges opp på best mulig måte i utgifts-utjevningen i inntektssystemet?

Del 2 – Bruk av ny funksjonskonto i KOSTRA

- Hvordan fører ulike kommuner utgifter til landbruksområdet på de ulike funksjonskontoene i KOSTRA?
- I hvilken grad bruker kommunene funksjonskonto 329?
- I hvilken grad er det sammenheng mellom utgifter til landbruksområdet og beregna utgiftsbehov til landbruksforvaltningen i kommunene gjennom det kommunale inntektssystem?

Agenda

- Kort om oppdraget fra LMD
- **Kommunenes landbruksoppgaver**
- Spørreundersøkelsen
- KOSTRA-føring av landbruksutgifter
- Organisering av forvaltningen
- Utgifter til kommunal landbruksforvaltning
- Hva forklarer utgiftsbehovet?
- Oppsummering og anbefaling

Landbruksforvaltningen har en rekke oppgaver

- Saksbehandling og veiledning etter lover
- Forvaltning og kontroll av de økonomiske virkemidlene i landbruket
- Arbeid knyttet til landbruk og jordvern i saker etter PBL
- Saksbehandling og veiledning knyttet til landbruksrelatert miljø- og klimaarbeid
- Førstelinje for næringsutvikling knyttet til investeringer i tradisjonelt landbruk og bygdenæringer
- Plan-, utviklings- og tilretteleggingsarbeid for landbruk og landbruksbasert næringsvirksomhet
- Arbeidet knyttet til sikring av en tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell
- Administrasjon av landbruksforvaltning

Agenda

- Kort om oppdraget fra LMD
- Kommunenes landbruksoppgaver
- **Spørreundersøkelsen**
- KOSTRA-føring av landbruksutgifter
- Organisering av forvaltningen
- Utgifter til kommunal landbruksforvaltning
- Hva forklarer utgiftsbehovet?
- Oppsummering og anbefaling

Spørreundersøkelsen inneholdt fire typer spørsmål

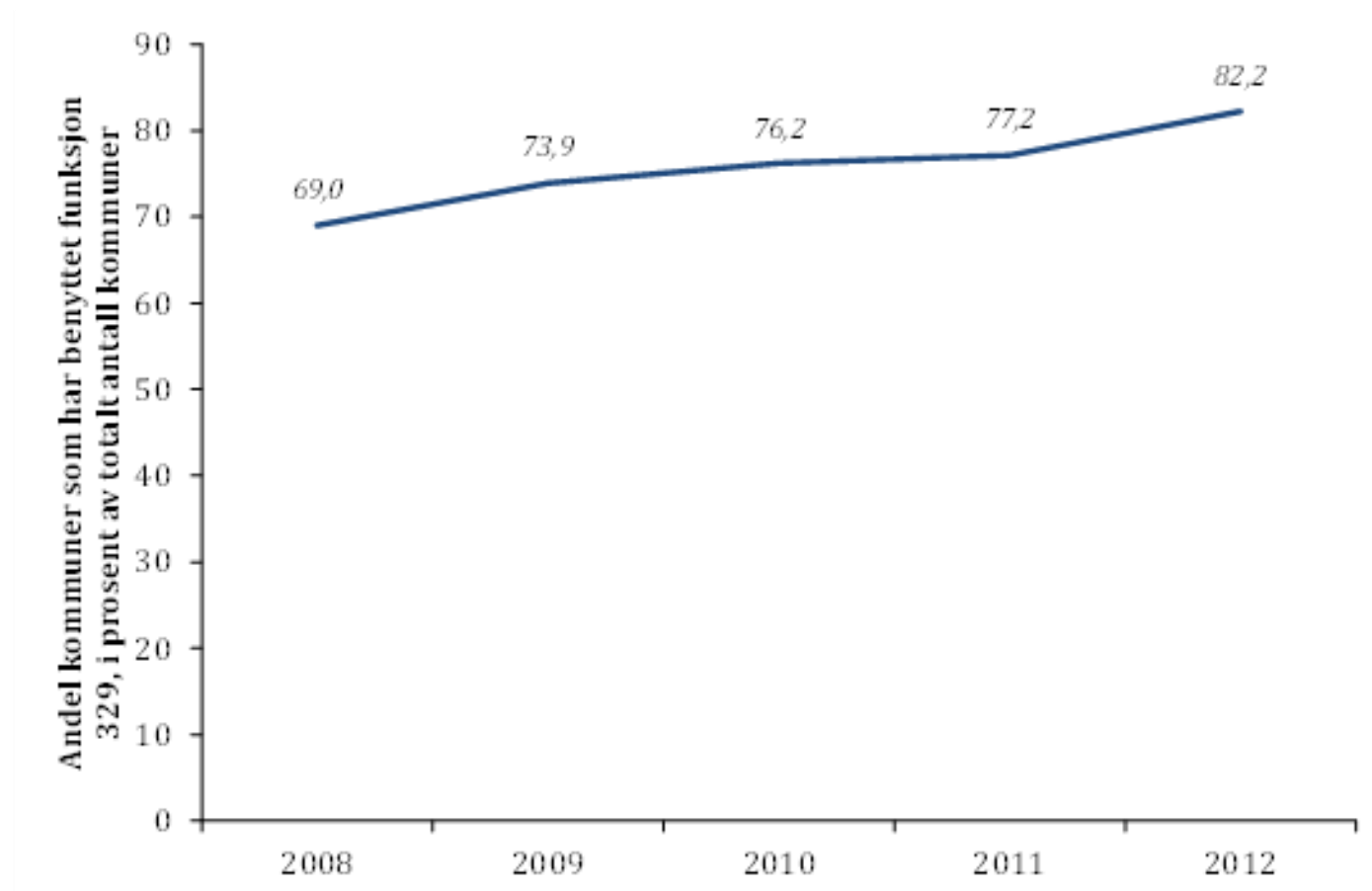
- Hvordan fordeler ressursbruken seg på ulike oppgaver?
- Hva er driftsutgiftene til landbruksforvaltningen?
- Hvordan føres utgiftene til Landbruksforvaltningen i KOSTRA?
- Hvordan er landbruksforvaltningen i kommunen organisert?

Vi fikk utgiftstall for 340 kommuner totalt (80%) og 35 fra Nordland (80%)

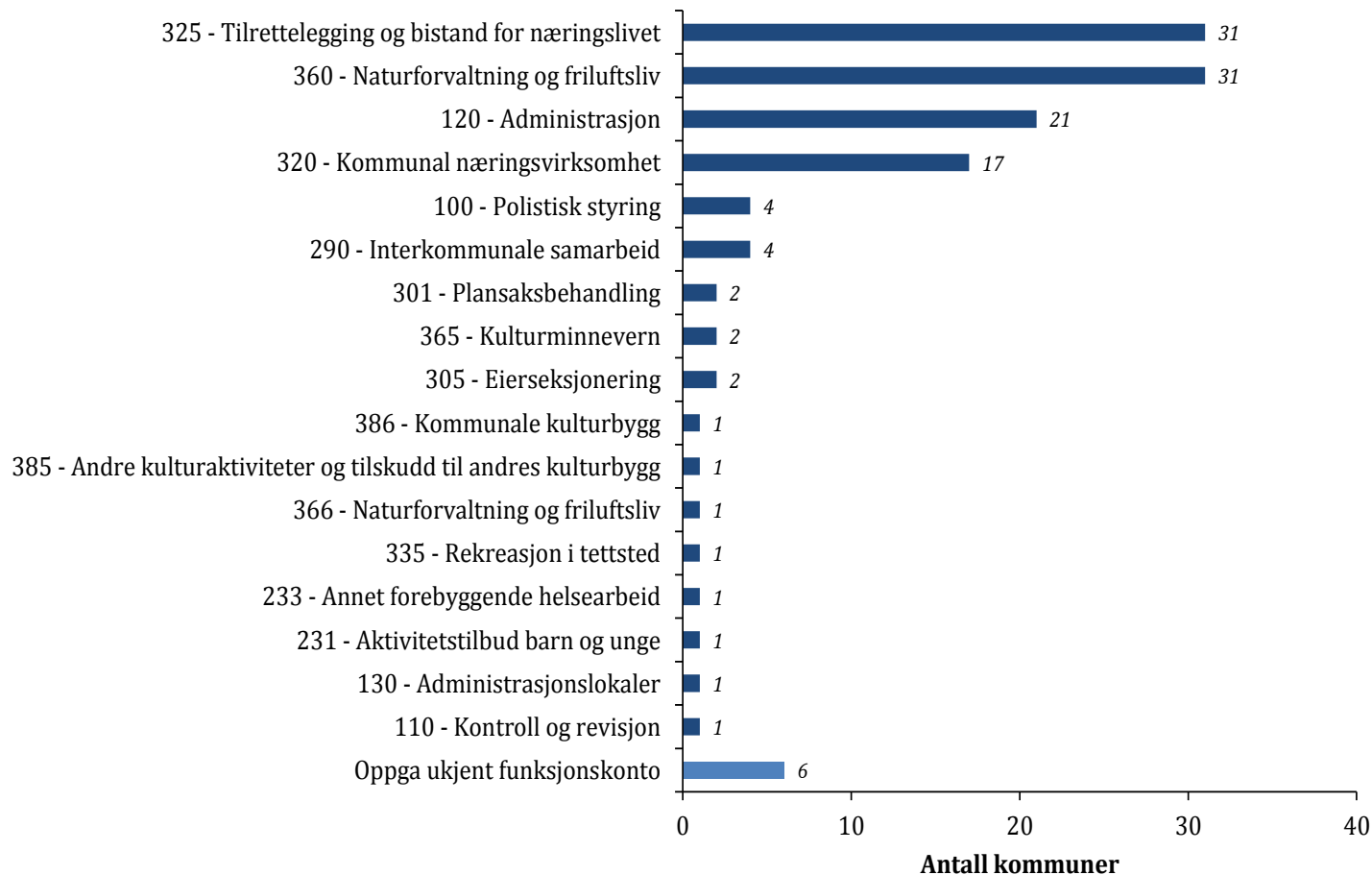
Agenda

- Kort om oppdraget fra LMD
- Kommunenes landbruksoppgaver
- Spørreundersøkelsen
- **KOSTRA-føring av landbruksutgifter**
- Organisering av forvaltningen
- Utgifter til kommunal landbruksforvaltning
- Hva forklarer utgiftsbehovet?
- Oppsummering og anbefaling

Andelen søm fører utgifter på funksjon 329 i KOSTRA er økende

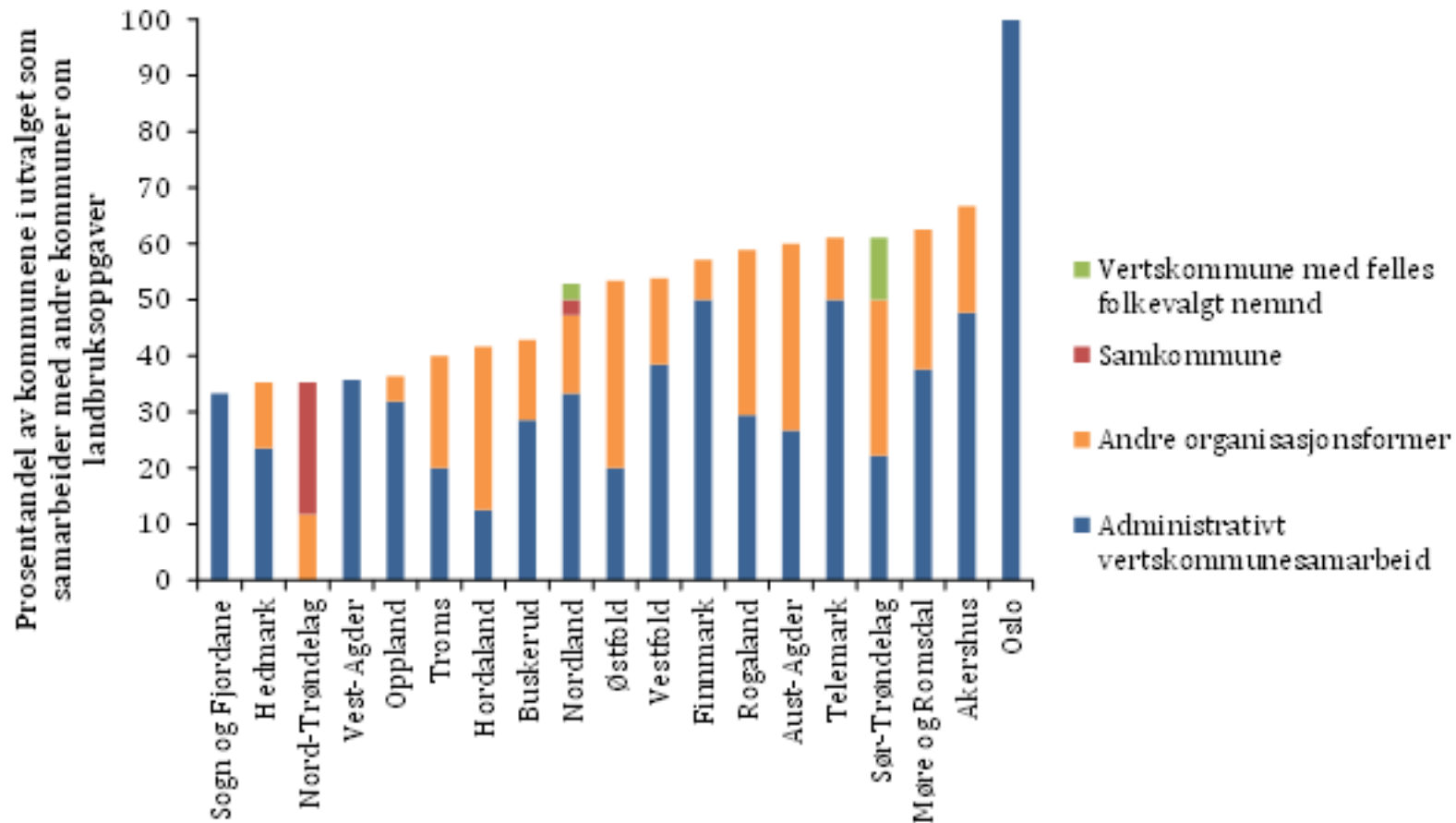
Utgifter til landbruksforvaltning føres også på andre funksjonskontoer

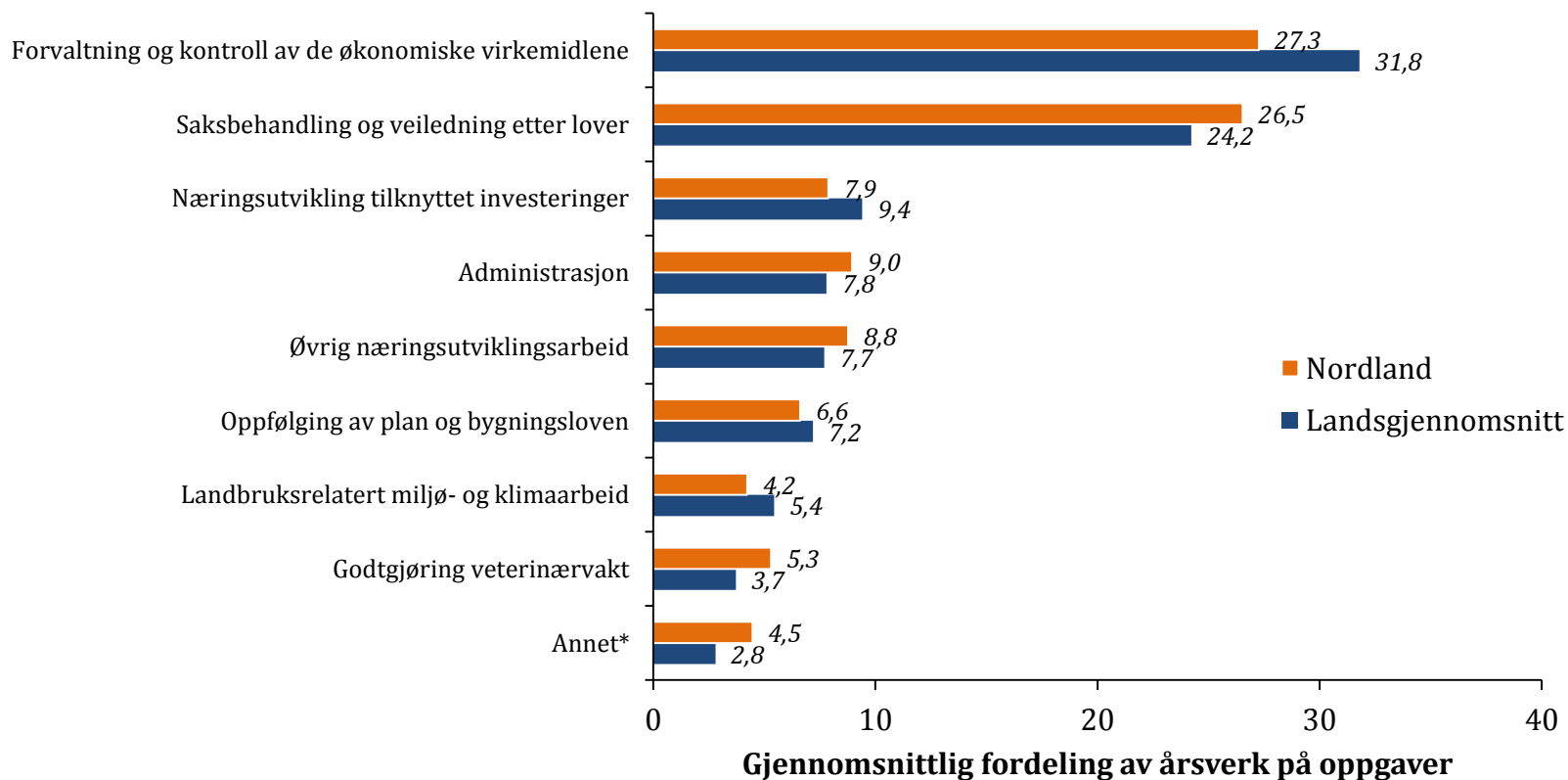
Agenda

- Kort om oppdraget fra LMD
- Kommunenes landbruksoppgaver
- Spørreundersøkelsen
- KOSTRA-føring av landbruksutgifter
- **Organisering av forvaltningen**
- Utgifter til kommunal landbruksforvaltning
- Hva forklarer utgiftsbehovet?
- Oppsummering og anbefaling

Over 50 prosent av kommunene samarbeider med andre kommuner

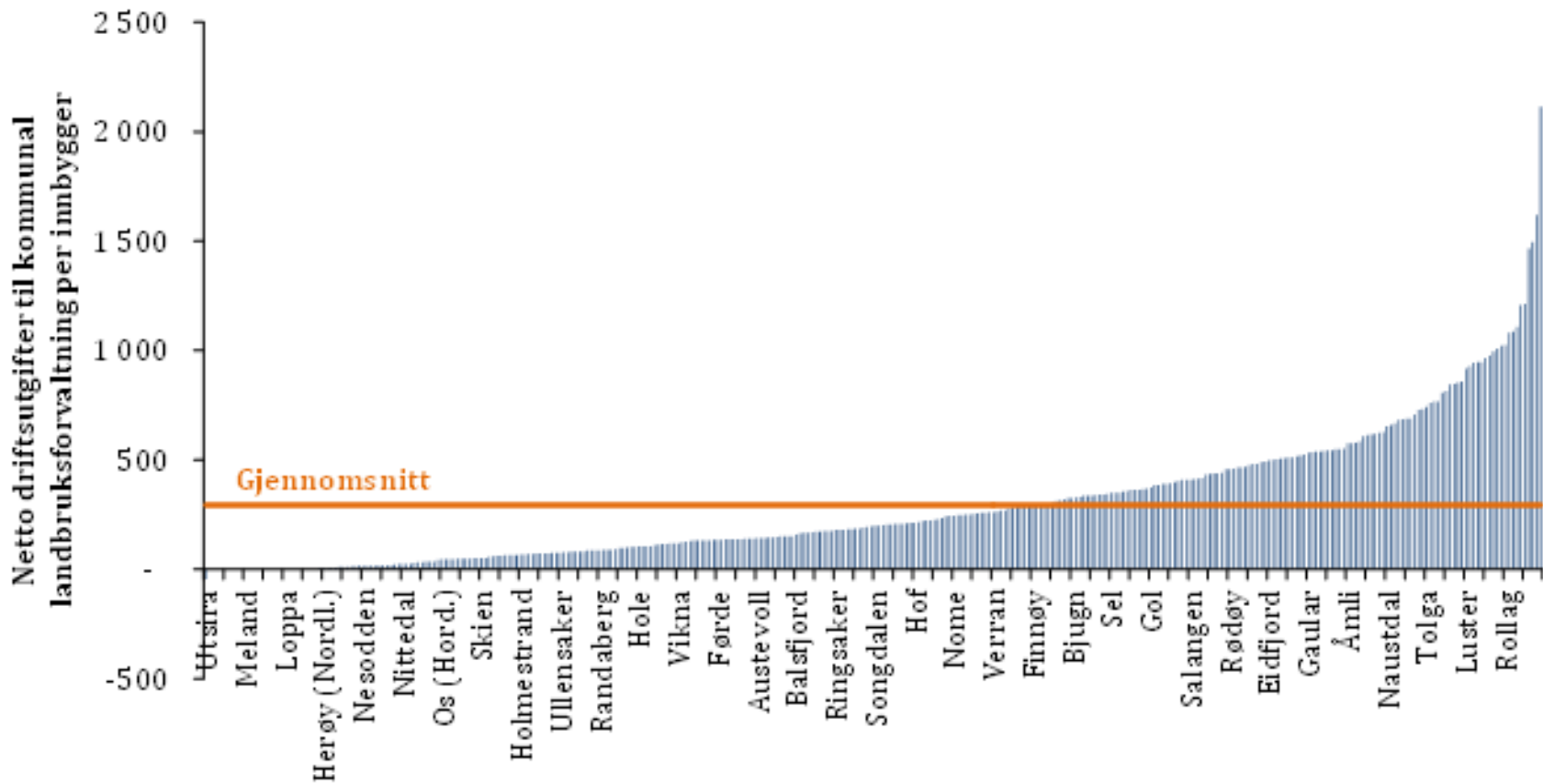
Årsverkene fordeler seg litt annerledes enn i resten av landet

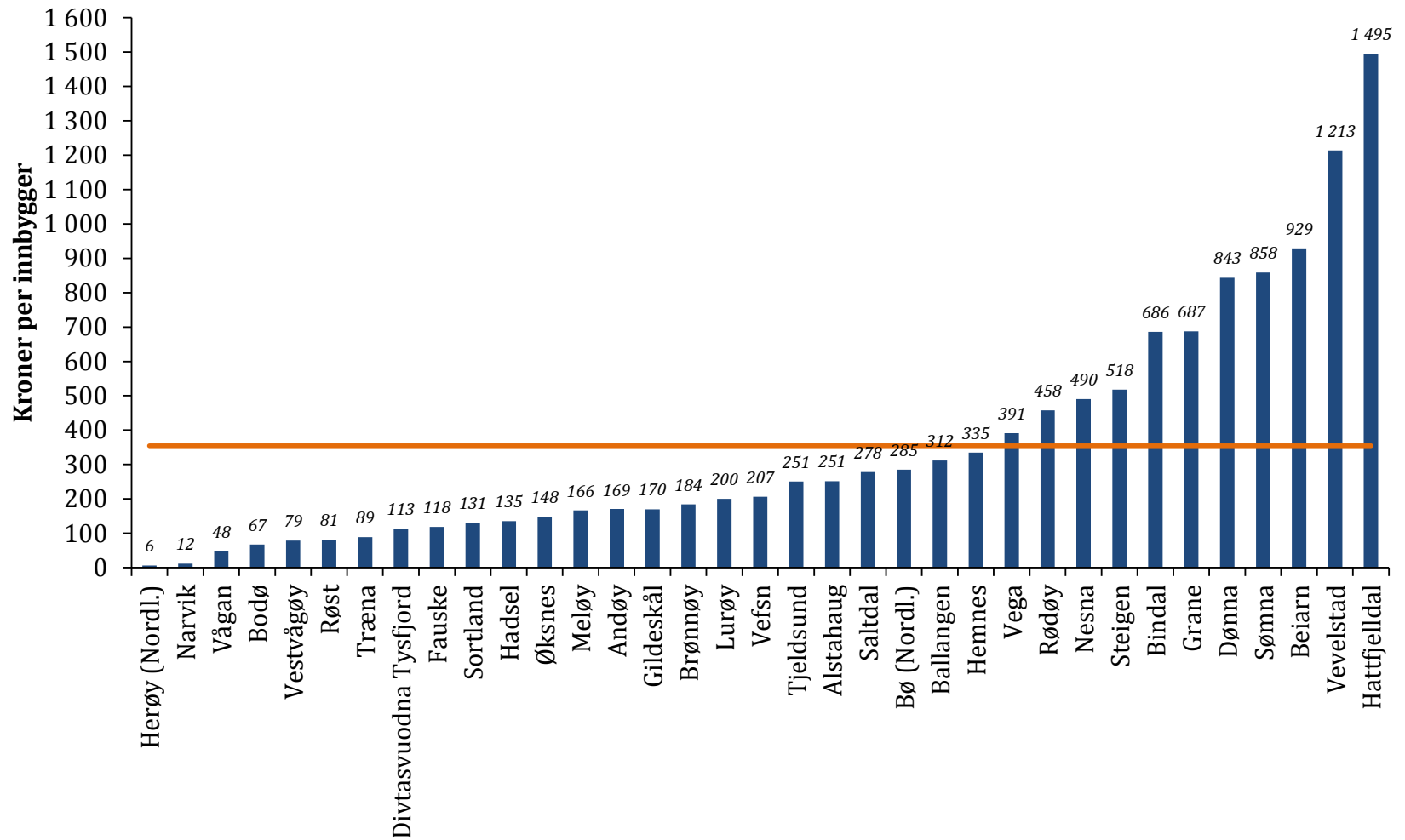
Agenda

- Kort om oppdraget fra LMD
- Kommunenes landbruksoppgaver
- Spørreundersøkelsen
- KOSTRA-føring av landbruksutgifter
- Organisering av forvaltningen
- **Utgifter til kommunal landbruksforvaltning**
- Hva forklarer utgiftsbehovet?
- Oppsummering og anbefaling

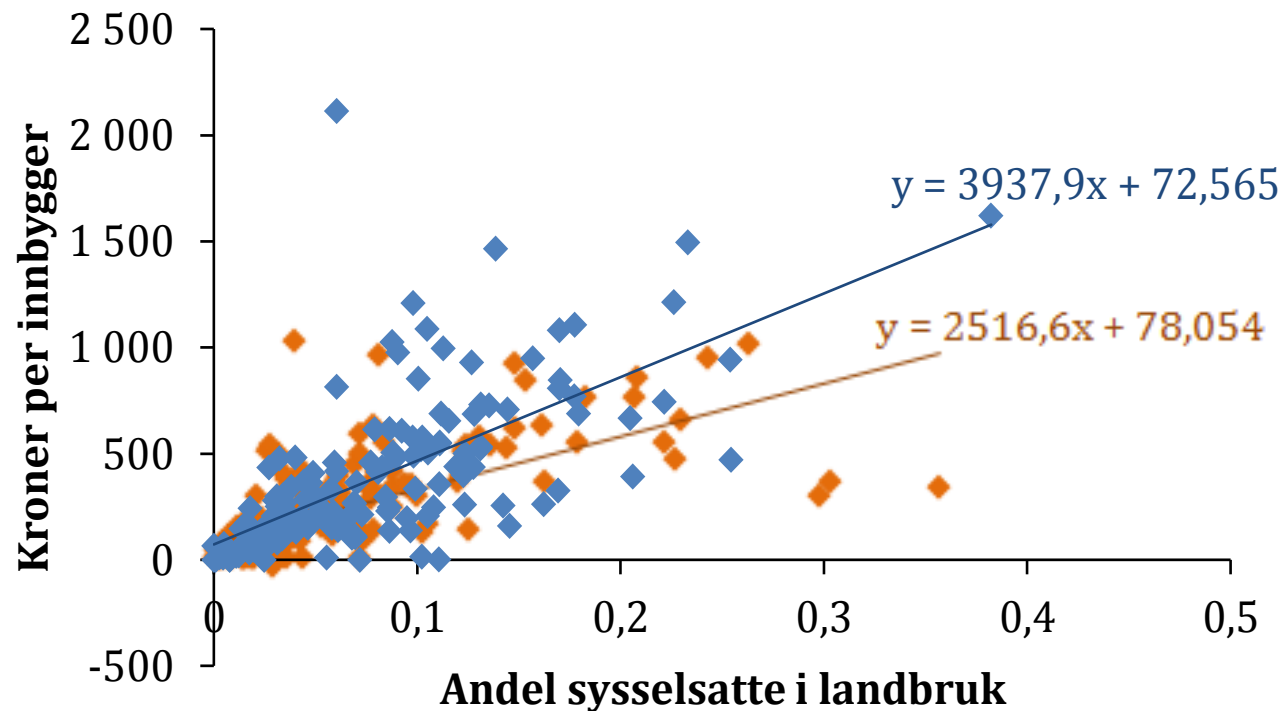
Det er store variasjoner i utgiftene mellom kommunene på landbruksområdet (2012)

Utgiftsvariasjonene i Nordland er som i landet forøvrig

Kommuner som samarbeider har jevnt over lavere utgifter

◆ Kommuner som samarbeider ◆ Kommuner som ikke samarbeider

Agenda

- Kort om oppdraget fra LMD
- Kommunenes landbruksoppgaver
- Spørreundersøkelsen
- KOSTRA-føring av landbruksutgifter
- Organisering av forvaltningen
- Utgifter til kommunal landbruksforvaltning
- **Hva forklarer utgiftsbehovet?**
- Oppsummering og anbefaling

Metode for å identifisere utgiftsbehovet

- Utvikle hypoteser med SLF, LMD, KRD, SSB og utvalgte kommuner
- Statistisk analyse av hypotesene

$$\text{Utgift} = \text{Utgiftsbehov} + \text{Prioriteringer}$$

- Drøfting av resultater
- Kriteriene vi foreslår skal fange opp utgiftsvariasjoner mellom kommuner, ikke fra et år til et annet i en kommune

Hypoteser om hva som forklarer utgiftsbehovet

- **Landbrukskriteriet** – Jordbruksbedrifter, dyrka areal, landbrukseiendommer og kommunens areal
- Antall søknader om produksjonstilskudd
- Omfang av økologisk produksjon
- Produktive skogarealer, aktive skogeiere og årlig hogstkvantum (avvirking)
- Antall erstatningssaker i jordbruket
- Dyrkbar jord (og søknader) omdisponert etter jordloven
- Folkevekst (siste 3, 5 og 10 år)

Hypoteser om hva som forklarer prioriteringene

- Inntekter
- Andelen senterpartipolitikere
- Andelen sysselsatt i landbruk
- Andelen bosatt spredtbygd

Jordbruksbedrifter og produktive skogarealer fanger opp utgiftsvariasjonene

Vår vurdering: **Antall jordbruksbedrifter og produktive skogarealer forklarer utgiftsbehovet best**

	Et kriterium (modell 2)	To kriterier (modell 4)	Tre kriterier (modell 5)
Antall jordbruksbedrifter	X	X	X
Produktive skogarealer		X	X
Antall landbrukseiendommer			X

Begrunnelsen for vår anbefaling er at begge kriteriene:

- *Er uavhengige*
- *Er treffsikre*
- *Er objektive*
- *Et tilgjengelige*
- *Er stabile over tid*

Oppsummert

- 30 prosent av kommunene fører feil i KOSTRA
- Halvparten av kommunene samarbeider med andre kommuner
- Forvaltning og kontroll av de økonomiske virkemidlene er den største oppgaven
- Det er betydelige utgiftsvariasjoner mellom kommuner
- Antall driftsenheter og produktive skogarealer fanger opp utgiftsbehovet på best måte

Spørsmål?

*Er du interessert i å vite mer
kan rapporten lastes ned på
Vistas nettside:*

www.vista-analyse.no

Simen Pedersen

samfunnsøkonom

95 99 38 88

simen.pedersen@vista-analyse.no